

Súd: Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka: 5Csp/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3220200176
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Sitáriková
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2021:3220200176.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou sudkyňou JUDr. Monikou Sitárikovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zastúpený JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3479/3A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, proti žalovanej: O. K.Á., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. B. XXX, XXX XX K. B., o zaplatenie 708,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 288,96 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne -zo sumy 90,- eur od 10.04.2017 do zaplatenia, -zo sumy 99,50 eur od 10.05.2017 do zaplatenia, -zo sumy 99,50 eur od 10.06.2017 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 12,42 %, v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, pričom o výške tejto náhrady bude po právoplatnosti tohto rozsudku rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 11.02.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu istiny 708,- eur, poplatok za expresné spracovanie úveru 100,- eur, zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne zo sumy 708 eur od 15.02.2017 do zaplatenia, poplatky za upomienky vo výške 180,- eur, zmluvný úrok vo výške 32,99 % ročne zo sumy 800,- eur od 24.03.2016 do 15.07.2016 a zo sumy 708,- eur od 16.07.2016 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 708,- eur od 15.02.2017 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX poskytol ako veriteľ žalovanej ako dlžníčke úver vo výške 800,- eur. Žalovaná sa zaviazala vrátiť úver, zaplatiť odplatu, úrok a poplatok za expresné spracovanie úveru vo výške 100,- eur. Úrok bol dohodnutý vo výške 32,99 %. Veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že neuhradením ktorejkoľvek dohodnutej splátky riadne a včas po dobu dlhšiu ako 4 mesiace sa stáva celý dlh splatným okamžite. Dlž sa stal splatným dňa 14.02.2017. V zmysle zmluvy sa strany dohodli, že ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, zaväzuje sa veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne z dlžnej čiastky. Vzhľadom na to, že žalovaná neplnila riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušila dojednania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, stratila výhodu splátok, žalobca vyzval žalovanú na úhradu jej záväzku. Žalovaná sa ďalej zaviazala zaplatiť žalobcovi 30,- eur za každú zaslanú upomienku. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 180,- eur za zaslané upomienky. Žalovaná doposiaľ uhradila sumu 92,- eur. Na preukázanie dôvodnosti uplatneného nároku žalobca označil a

predložil listinné dôkazy, a to zmluvu o spotrebiteľskom úvere a všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru.

2. Dňa 23.06.2020 zobral žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie poplatku za expresné spracovanie úveru 100,- eur, zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne zo sumy 708 eur od 15.02.2017 do zaplatenia, poplatkov za upomienky vo výške 180,- eur a zmluvného úroku vo výške 32,99 % ročne zo sumy 800,- eur od 24.03.2016 do 15.07.2016 a zo sumy 708,- eur od 16.07.2016 do zaplatenia.

3. V prejednávanej veci súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom dňa 21.07.2020 tak, že konanie v časti o zaplatenie poplatku za expresné spracovanie úveru 100,- eur, zmluvnej pokuty vo výške 10 % ročne zo sumy 708 eur od 15.02.2017 do zaplatenia, poplatkov za upomienky vo výške 180,- eur a zmluvného úroku vo výške 32,99 % ročne zo sumy 800,- eur od 24.03.2016 do 15.07.2016 a zo sumy 708,- eur od 16.07.2016 do zaplatenia zastavil (výrok II.). Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 109,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 109,- eur od 10.03.2017 do zaplatenia, a to všetko do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.). Vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.) a žalovanej náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

4. Na základe odvolania žalobcu odvolací súd, Krajský súd v Trenčíne Uznesením č.kon. 17CoCsp/41/2020-73 zo dňa 29.07.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie.

5. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 21.07.2020 vyplýva, že súd založil svoje rozhodnutie na závere, že úver z ktorého si žalobca uplatňuje nárok je spotrebiteľský, úver je bezúročný a bez poplatkov, zaoberal predčasným zosplatnením úveru, ktoré posúdil ako neplatné pre rozpor s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a dospel k názoru, že časť nároku žalobcu z tohto úveru je premlčaná. Istina úveru bola vo výške 800,- eur. Žalovaná uhradila 92,- eur. Žalovanou uhradenú sumu súd prvej inštancie započítal na istinu úveru, lebo úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu uvedenej RPMN v zmluve v neprospech spotrebiteľa. Žalovanej tak zostávalo uhradiť ešte istinu 708,- eur. Pri výške prvých troch dohodnutých splátok po 1,- eur a ostatných po 137,60 eur by bol podľa mienky súdu prvej inštancie úver splatný celkovo 9 splátkami, pričom posledná by bola splatná dňa 9.3.2017 a jej výška by bola 109,- eur ako zostatok sumy 800,- eur pri predchádzajúcich splátkach tak, ako boli dohodnuté. Keďže plnenie bolo dohodnuté v splátkach, začala podľa súdu prvej inštancie plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Žaloba bola podaná žalobcom dňa 11.2.2020 a právo žalobcu na všetky splátky zročné odo dňa 9.2.2017 (vrátane splátky zročnej v tento deň) sú premlčané, lebo ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy a premlčanie sa posudzuje podľa trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka. Premlčanou podľa súdu prvej inštancie nie je iba splátka zročná dňa 9.3.2017, pričom jej výška je už len 109,- eur. Súd prvej inštancie preto túto časť nároku žalobcovi priznal. Vo vzťahu k splátkam zročným do 9.2.2017 bola žaloba podľa súdu prvej inštancie podaná po uplynutí premlčacej doby, a preto zamietnutá (s použitím § 54a Občianskeho zákonníka).

6. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že splátky tri roky spätne k podaniu žaloby sú premlčané (§ 103 Občianskeho zákonníka). Žaloba bola žalobcom podaná na súd prvej inštancie dňa 11.2.2020, a tak správne súd prvej inštancie konštatoval, že splátky splatné do dňa 9.2.2017 (vrátane tejto splátky) sú premlčané (t.j. celkovo 8 splátok, splatných dňa 9.7.2016, 9.8.2016, 9.9.2016, 9.10.2016, 9.11.2016, 9.12.2016, 9.1.2017 a 9.2.2017). Premlčané splátky nemožno priznať (§ 54a Občianskeho zákonníka). V zmluve o úvere mali zmluvné strany dojednané, že úver je splatný v 12 mesačných splátkach. Podľa odvolacieho súdu nie je prípustné, aby súd prvej inštancie svojim právnym posúdením skrátil dojednanú splatnosť úveru. Dojednanú splatnosť by si zmluvné strany mohli skrátiť (ale i predĺžiť) dohodou (§ 516 Občianskeho zákonníka). Súdu prvej inštancie tak chýbalo pre záver o skrátení splatnosti úveru zákonné zmocnenie. Nie je ním ani záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, keďže právne predpisy s týmto konštatovaním nespájajú dôsledok skrátenia splatnosti úveru. Súd prvej inštancie pochybil i v konštatovaní, že prvé tri splátky úveru boli vo výške 1 euro a ostatné splátky vo výške 137,60 eur. Pre správny výpočet premlčanej časti istiny je nutné zistenie, aká suma z každej splátky pripadá na istinu úveru. Takéto skutkové zistenie v konaní absentuje. Len po takomto zistení bude možné prijať záver, aká časť uplatnenej istiny úveru je skutočne premlčaná a ktorú nemožno priznať (§ 54a Občianskeho zákonníka). V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie, popri rešpektovaní vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, zistiť, aká suma jednotlivých splátok pripadá na istinu úveru, pričom takéto zistenie bude pokladom pre posúdenie premlčania žalobou

uplatneného nároku. A v tomto rozsahu, v rozsahu zrušenia (výrok III.) vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, i o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania.

7. V konaní ide o spotrebiteľský spor. Po vrátení veci odvolacím súdom súd žalobcu postupom podľa ust. § 150 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") vyzval aby uviedol, aká suma z výšky jednotlivých splátok uvedených v Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 09.06.2016 pripadá na istinu. Žalobca vo svojich podaniach zo dňa 30.9.2021 a 26.10.2021 uviedol, že platby žalovanej boli prednostne započítané na istinu poskytnutého úveru a predložil výpis k uzatvorenej zmluve č. 320200012.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom sa strana žalobcu nezúčastnila, súhlasila aby súd konal pojednávanie v jej neprítomnosti, súd postupom podľa ust. § 180 C.s.p. konal pojednávanie v neprítomnosti strany žalobcu, na ktorom žalovaná uviedla, že pracuje, nastúpila po materskej tento rok v júli, jej čistý príjem je 500,- eur, z ktorej sumy jej strhávajú exekučne cca 70,- eur mesačne, ide o dlh Poštovej banke. Má tri deti, vo veku 11, 9 a 3 roky. Muž je zamestnaný, jeho príjem je mesačne cca 500,- eur. Bývajú v podnájme, nájom platia 180,- eur, električka 102,- eur. Vlastnia motorové vozidlo, poisťku na auto hradia vo výške 34,- eur štvrťročne. Cestovné deťom do školy hradí 40,- eur mesačne. Aj mužovi z výplaty exekučne strhávajú, nevie uviesť výšku. Žalovaná má dlh vo výške 300,- eur, tento dlh v súčasnosti nespláca. Ide o starší dlh, ešte z obdobia, keď nemala deti.

9. Na pojednávaní opätovne vykonal dokazovanie listinami: Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 09.06.2016, Všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, výpis z úverového účtu č. XXXXXXXXXX.

10. Z predložených listín vyplýva, že žalobca so žalovanou podpísali dňa 09.06.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX (ďalej aj ako "zmluva"). Podľa zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 800,- eur a žalovaná sa zaviazala ho vrátiť spolu s úrokom 204,80 eur a poplatkom vo výške 100,- eur /t.j. celkom 1104,80 eur) v 12 mesačných splátkach, tak že prvé štyri splátky budú vo výške 1,- eur a ďalšie vo výške 137,60 eur, splatné vždy k 9. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 09.07.2016. V zmluve je uvedená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) vo výške 38,48 %, a priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov je v zmluve uvedená vo výške 38,48 %. Podľa interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN bežne dostupnej na <http://www.openiazoch> je RPMN (pre spotrebiteľský úver vo výške 800,- eur uhradeného za 12 mesiacov v celkovej výške 1104,80) vo výške 38,10 %. Z tvrdení žalobcu, ktoré neboli zo strany žalovanej spochybnené vyplýva, že žalovaná na splatenie úveru uhradila celkom sumu 92,- eur.

11. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy (ďalej len "Občiansky zákonník") spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

13. Podľa § 53 ods. 4 písm. k), v) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý

nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

14. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu; ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

20. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

21. Podľa § 2 písm. a), b), d), g), h) a i) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

22. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

23. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

24. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení od 01.02.2013, ďalej len nariadenie) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

28. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premičacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

29. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

30. Povinnosťou strán je označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Dôkazné bremeno určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.06.2010 sp. zn. 5Obo/52/2010).

31. Podľa Čl. 8 C.s.p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Povinnosťou strán je označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Dôkazné bremeno určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.06.2010 sp. zn. 5Obo/52/2010).

32. Podľa § 149 C.s.p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Podľa ust. 151 ods. 1 C.s.p., skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

33. Súd na základe vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov i po po doplnení dokazovania a viazaný právnym názorom odvolacieho súdu dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná.

34. Zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou zo dňa 09.06.2016 má spotrebiteľský charakter vzhľadom k tomu, že v právnom vzťahu založenom uvedenou zmluvou vystupovala žalovaná ako spotrebiteľ, ktorá čerpaním úveru uspokojovala svoje osobné potreby a žalobca vystupoval ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu. Spotrebiteľský charakter zmluvy je nepochybný aj tým, že zmluva bola pripravená vopred na formulári vrátane znenia podmienok bez možnosti zasiahnuť do jej znenia žalovanou ako spotrebiteľom. Preto súd na posúdenie daného záväzkového vzťahu z úveru okrem ustanovení Obchodného zákonníka upravujúcich úver aplikoval i ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a tiež ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

35. Už z odôvodnenia rozsudku zo dňa 21.7.2020 vzhľadom na ustanovenie § 9 a § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že úver poskytnutý na základe zmluvy, ktorú uzatvoril žalobca so žalovanou dňa 09.06.2016 je bezúročný a bez poplatkov preto, že zmluva neobsahuje správny údaj podľa ust. § 9 ods. 2 a to ročnú percentuálnu mieru nákladov, vypočítanú na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

36. Žalobca sa domáha, po čiastočnom zastavení konania, zaplata celkom sumy 708,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 15.2.2017. Súd doteraz rozsudkom č.kon. 5Csp/5/2020-52 zo dňa 21.07.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.8.2020 žalobcovi priznal sumu 109,- eur spolu s úrokom z omeškania už vo výške 10.3.2017 do zaplata, a vo zvyšnej časti istiny spolu s príslušenstvom žaloby z dôvodu jej premlčania žalobu zamietol, o ktorej (zamietajúcej) súd vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súd opätovne konal a rozhodol, teda rozhodol či a aká časť nároku žalobcu je premlčaná,.

37. Z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že pre správny výpočet premlčanej časti istiny je nutné zistenie, aká suma z každej splátky pripadá na istinu úveru a až následne prijať záver, aká časť uplatnenej istiny úveru je skutočne premlčaná a ktorú nemožno priznať (§ 54a Občianskeho zákonníka).

38. Žalobcu súd vyzval na uvedenie skutočnosti, aká suma z každej splátky pripadá na istinu úveru. Žalobca zostal nečinný, toto jednoznačne neuviedol a preto súd vychádzal z okolností veci, a najmä z údajov uvedených v zmluve a to, výška úveru 800,- eur, suma úroku (204,80 eur) a výšku poplatku za expresné spracovanie úveru (100,- eur) a výška a počet jednotlivých 12 splátok, prvých 4 splátky vo výške 1,- eur a 8 splátok vo výške 137,60 eur. A preto dospel k záveru že prvými 4 splátkami bola hradená len istina (javí sa nelogické aby v sume splátky 1,- eur bol i suma úroku z úveru a tiež suma poplatku poplatok) a preto potom dohodnutý úrok a poplatok bola žalovaná povinná uhradiť postupne v zostávajúcich 8 dohodnutých splátkach vo výške 137,60 z ktorej istina predstavuje sumu 99,50 eur, pretože z tejto splátky na úrok išlo 22,60 eur (dohodnutý úrok vo výške 204,80 eur delene 8 mesiacov) a na poplatok 12,50 eur (dohodnutý 100,- delené 8 mesiacov). Súd teda ustálil, že z prvých 4 splátok (1,- eur) išli celá suma na istinu a zo splátky (vo výške 137,60 eur v počte 8) išla na istinu úveru suma 99,50 eur.

39. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcom žalobou dňa 11.2.2020 uplatnený nárok má spotrebiteľský charakter, súd v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka prihliadol na premlčanie nároku z úradnej povinnosti bez toho, aby sa žalovaná premlčania dovoľavala, pričom z dôvodu spotrebiteľského charakteru predmetného konania sa posudzuje lehota na premlčanie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka je špeciálnym ustanovením k ostatným ustanoveniam Občianskeho zákonníka upravujúcim premlčanie, čo znamená, že sa použije prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľského vzťahu. Vymáhaním premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Podstatou premlčania je to, že ak sa právo v zákonom stanovenej dobe neuplatní na súde, nemôže už byť veriteľovi po jej uplynutí priznané. V dôsledku premlčania právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia.

40. Premlčacia doba je podľa § 101 Občianskeho zákonníka trojročná. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov a žalovaná je tak povinná žalobcovi vrátiť iba istinu úveru, ktorá bola žalovanej poskytnutá, a to v sume 800,- eur, bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov. Zo zmluvy je zrejmé že žalobca a žalovaná sa dohodli na plnení v splátkach a taktiež si dohodli, že veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Z vykonaného dokazovania mal súd však preukázané, že účinky zosplatenia úveru o ktorom žalobca tvrdil, že nastali dňa 14.2.2017 pre nedodržanie podmienky § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ktorú je žalobca ako dodávateľ vzhľadom na ust. § 52 Občianskeho zákonníka dodržať) nenastali, pretože žalobca žalovanú ako spotrebiteľa preukázateľne neupozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

41. Zo záverov tohto dokazovania potom vyplýva, že úver vo výške 800,- eur poskytnutý na základe zmluvy zo dňa 09.0.2016 bola žalovaná naďalej povinná splácať mesačnou splátkou vždy k 9. dňu v mesiaci, pričom prvé štyri splátky vo výške istiny 1,- eur boli splatné dňa 9.7.2016, 9.8.2016, 9.9.2016 a 9.10.2016. Ostatné splátky v počte 8 boli splatné 9.11.2016, 9.12.2016, 9.1.2017, 9.2.2017, 9.3.2017, 9.4.2017, 9.5.2017 a 9.6.2017. Žalobca tvrdil, že žalovaná uhradila len sumu 92,- eur, ktorú skutočnosť žalovaná žiadnym spôsobom nepoprela, i na otázku súdu či je ochotná uhradiť sumu 708,- eur uviedla, že ak to treba uhradiť tak to uhradí, neuviedla žeby žalobcovi uhradila aj iné úhrady. K podaniu žalobcu zo dňa 26.10.2021 sa nevyjadřila. A keďže žaloba bola podaná na súd dňa 11.2.2020 právo na všetky splátky ktorých splatnosť nastala pred 9.2.2017 (vrátane) sa premlčalo (§ 103 Občianskeho zákonníka), z ktorého dôvodu má žalobca nárok na úhradu len štyroch splátok vo výške 99,50 eur (suma splátky na istinu) t.j. celkom 398,- eur (z ktorej sumy súd žalobcovi priznal už sumu 109,- eur) t.j. žalobcovi by patrila suma 289,- eur (avšak preukázateľne mu súd už rozsudkom zo dňa 21.07.2020 priznal sumu 0,04 eur, ktorá suma predstavuje úrok z omeškania zo sumy 9,50 (ako 109 mínus 99,50) od 10.3. do 9.4.2017), ktorú sumu (0,04 eur) od sumy 289,- eur odpočítal, a preto je žalovaná titulom istiny úveru (ktorý je bez úrokov a bez poplatkov) povinná žalobcovi uhradiť sumu 288,96 eur. Ostatné splátky (celkom vo výške 402,- eur), ktorých splatnosť nastala od 9.7.2016 do 9.2.2017 sa premlčali (t.j. 1 euro +1euro +1euro +1euro +99,50 eur +99,50 eur +99,50 eur +99,50 eur) sa premlčalo, a preto súd žalobu vo zvyšnej časti i s príslušenstvom zamietol.

42. Keďže sa žalovaná dostala do omeškania s platením svojho peňažného záväzku, vzniklo žalobcovi právo popri priznanej nepremlčanej a neuhradenej istine bezúročného a bezpoplatkového úveru (jeho zostatku) vo výške 288,96 eur i právo na úhradu úroku z omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Nakoľko uvedený vzťah medzi účastníkmi zmluvy bol posúdený ako občianskoprávny vzťah, i dojednania ohľadne úroku z omeškania sa musia spravovať občianskoprávnymi ustanoveniami, podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., účinného v čase uzatvorenia právneho úkonu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky v čase keď sa žalovaná dostala do omeškania s platením svojho peňažného záväzku-nepremlčaných štyroch splátok, t.j v čase 9.3.2017, 9.4.2017, 9.5.2017 a 9.6.2017 predstavovala výšku 0,00 %, a preto žalobcovi od nasledujúceho dňa po splatnosti splátky istiny (so zohľadnením, že rozsudkom zo dňa 21.7.2020 žalobcovi okrem splátky už priznal úrok z omeškania zo sumy 109,- eur t.j. zo sumy o 9,50 eur vyššej ako je splátka istiny) patrí nárok i na úrok z omeškania. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania už od 15.2.2020, ktorý deň predchádza deň omeškania nepremlčaných plátok žalovanej, a preto súd žalobcovi priznal úrok z omeškania z nepremlčaných splátok (istiny úveru) len odo dňa nasledujúceho po splatnosti nepremlčaných splátok a vo zvyšnej časti uplatneného úroku z omeškania (žalobca si uplatňoval aj úrok z omeškania aj z vyššej sumy) žalobu zamietol.

43. Lehotu na plnenie určil súd podľa ust. § 232 ods. 3 C.s.p. Podľa § 232 ods.3 C.s.p, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Súd dospel k názoru, s prihliadnutím na výšku plnenia, že nie je možné zo strany žalovanej vzhľadom na jej majetkové pomery, jej potreby a potreby jej nezaopatrených detí plniť žalobcovi v lehote 3 dni a preto umožnil žalovanej túto povinnosť splniť v dlhšej lehote, 3 mesiace. Súd je toho názoru, že umožnením plnenia v dlhšej lehote nebudú oprávnené záujmy žalobcu ohrozené.

44. Keďže rozhodnutím odvolacieho súdu došlo k čiastočnému zrušeniu rozhodnutia a vráteniu veci v tejto časti na nové rozhodnutie súd rozhodol opäť i nároku na náhradu trov. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1,2 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov

konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca bol úspešný v časti o zaplatenie sumy 398,- eur (čo predstavuje 56,21 %) a v časti o zaplatenie sumy 310,- eur bola žaloba zamietnutá (čo predstavuje 43,79 % úspech žalovanej) a preto žalobcovi nárok na náhradu trov konania priznal v rozsahu 12,42 % (56,21 mínus 43,79), pričom podľa ust. § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia tohto rozsudku na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný.

Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359. Lehota na podanie odvolania plynie od doručenia rozhodnutia intervenientovi.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyžýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul možno vykonať exekúciu na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).